

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Apteekkimatkat Suomessa – Miten lääkesaatavuutta tulisi arvioida sääntelymuutoksissa

Kommenttipuheenvuoro
Lauri Pelkonen

KKV:n saatavuuskeskeisyysmittari

- KKV:n kehittämä uusi menetelmä – apteekkimatkat saatavuuden mittarina politiikkamuutoksia tehtäessä:
  - lääkkeitä tarvitsevien apteekkimatkat ja niissä tapahtuvat muutokset
  - vaikutukset apteekkipalveluiden saavutettavuudelle (yksittäisen apteekin merkitys)
- Apteekkitoimintaan kohdistuvat politiikkatoimet – vaikutusten arviointi
  - tarvitaan uusia ”työkaluja” muutosten vaikutusten tunnistamiseen
  - Olisiko hyödynnettävissä tukikriteerinä mahdolliselle apteekkien tukijärjestelmälle
  - apteekkiverkoston kattavuus
- Alustavia havaintoja:
  - Terminologia: saatavuus vs. saavutettavuus
  - Miten ottaa huomioon laajentuvan verkkoapteekkitoiminnan
  - Asiakaskäyttäytyminen ei perustu aina apteekin ”läheisyyteen”

Hallitusohjelman tavoitteena apteekkitalouden kokonaisuudistus

Palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita ja toimivat turvallisesti sekä kustannusvaikuttavasti. Lääkehoidot toteutuvat onnistuneesti.

Apteekki on toiminnallisesti osa hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystaloutta

Organisointi

- valmisteluryhmä
- seurantaryhmä
- laskentaryhmä
- ad hoc-ryhmät

Selvitykset

- lääkeneuvonta (UEF)
- annosjakelu (Fimea)

Aikataulu

- HE apteekkitalous, itsehoito ja byrokratia syyskuu 2025 (budjettilaki)
- HE apteekkisääntely keuhkot 2026

Apteekkitalouden kokonaisuudistuksen tavoitteet ja saatavuuskeskeisyys

- ”Hallitus toteuttaa apteekkitalouden kokonaisuudistuksen. Apteekkitalouden uudistuksessa huomioidaan apteekkivero ja lääketaksa yhdessä siten, että huomioidaan apteekkien tosiasiallinen kannattavuus ja turvataan maanlaajuinen apteekkiverkosto, rationaalisen lääkehoidon toteutumiseksi farmaseuttinen tuki (ml. neuvonta), lääkitysturvallisuus ja lääkkeiden saatavuus.”
- ”Vahvistetaan apteekeille taloudellinen kannustin vaihtaa reseptilääkevalmiste edullisimpaan vaihtokelpoiseen valmisteeseen.”
- ”Maanlaajuinen apteekkiverkosto turvataan tarvittaessa erillisin tukielementein, esimerkiksi negatiivisella apteekkiverolla”

KKV:n uuden työvälineen hyödyntäminen apteekkiuudistuksen muutosten tunnistamisessa

- **Lääkkeiden saatavuus**
- Kuluttajien maksurasitus
- Markkinoiden toimivuus ja kilpailu
- **Apteekkitalous ja -verkosto**
- Lääkehoito ja lääkitysturvallisuus
- Verotus

Saatavuuskeskeisyysmittarin hyödyntäminen osana kokonaisvaikutusten arviointia